

Caterina Ximinis i Mascarreras és una de les persones que ha estat relacionada amb una indústria molt florent, en altre temps, aquí, a L'Escala: la del gènere de punt.

Ens espera fent ganxet a la sala d'estar de casa seva i tot seguit encetem la conversa.

L'Escalenc.- Quin any vau néixer?

Caterina Ximinis.- El 1er de gener de l'any 1898. El pare es deia Rafel Ximinis i Guri, i la mare Francesca Mascarreras i Batalla i tots dos eren escalencs, jo també vaig néixer aquí.

L'Esc.- A quina escola vau anar?

C.X.- Aquí a L'Escala, amb la senyora Gràcia, i quan vaig ésser més gran amb les monges. La Sra. Gràcia tenia l'Escola allà a Can Solà, on hi havia el taller. Només hi havia nenes, els nens anaven amb el Sr. Alsina. Però vaig plegar molt aviat perquè aquella Sra. tenia molt mal geni i sense quan val ni quan costa et petruscava. Al pare li vaig fer llàstima i em va treure; ell mateix em donava lliçó fins que van venir les monges, amb elles vaig aprendre francès perquè ho eren. No hi anava pas tot el dia, només unes hores, ja que era grandeta. Recordo que hi venien Rosa Guillot, la Maria Pellicer, la Rosita Dubé; érem molt amigues.

L'Esc.- Sempre heu viscut aquí, a L'Escala?

C.X.- El meu pare era mestre, però no n'havia exercit mai, i per tal de tenir jubilació va sol·licitar una plaça i li van donar Regencós; aleshores, com que jo era soltera, ja que el que més tard havia d'ésser el meu home era a l'Àfrica a fer el servei, on hi va haver d'estar tres anys, vaig anar amb el pare. Quan en Rafel va tornar de l'Àfrica ens vam casar i, perquè el pare no quedés sol, ja que la mare era morta, ens vam establir a Regencós. Allà vam instal·lar la primera fàbrica. Vam començar amb tres màquines, que ens havia posat el meu oncle, En Ximinis, que tenia la fàbrica de gènere de punt més gran de les que hi havia a L'Escala. Eren només les màquines més imprescindibles, la capdelladora, que anava a mà, més ben dit, tot era a mà, per bobinar s'havia de fer rodar un volant. No hi havia pas motors. Les màquines de teixir també anaven a mà. Però més tard, a Regencós mateix, ja vam posar motors i llavors va ser diferent... Varem agafar tres noies de les que anaven a treballar el suro, i ens vam fer una bona clientela a la comarca. A Regencós hi estàvem molt bé, però jo suspirava per tornar a L'Escala, ja veníem cada dissabte i diumenge i vivíem al carrer Enric Serra, al costat de Cal Gall. Recordo que, a l'autobús, hi venia un músic de Begur que tocava el contrabaix amb l'orquestra de L'Escala, i quan arribàvem a la pujada de Can Japot, deia: "Ja te s'eixampla el cor!...", perquè llavors de seguida veies el mar. Allà hi van néixer tres fills, el petit, però, va néixer aquí. Passats deu anys el pare es va jubilar i vam tornar a L'Escala, ens vam fer aquesta casa on estem ara. Als baixos hi teníem la fàbrica. La primera treballadora que vam tenir va ser la

Maria Solé; també van ser de les primeres, l'Adela Esquerrà, que era molt jove, la Francesca d'En Marcos, la Magdalena Juli, aquestes quatre van venir des que vam començar fins que vam plegar. També va venir molt l'Anita d'En Virgilio.

L'Esc.- Aquí a L'Escala, a quin any vàreu començar?

C.X.- Era l'any 1923, i vam, acabar a l'any 1969, quan va morir en Rafel.

L'Esc.- Quins tipus de gènere treballàveu?

C.X.- Feiem de tot: cubres, bragues, jerseis, pijames, etc., potser vam ser els que ens vam modernitzar més, perquè vam començar a comprar gènere fet i maquinària moderna. Tant treballàvem amb blanc com amb colors, tot molt ben fet, d'artesanía. Fins i tot vàrem fer bruses de dona, de sedalina. Teníem una clientela molt bona. Hi treballàvem tots, era una empresa familiar.

Primerament, els acabats amb ganxet els feien a fora de casa, la Sra. Miquela, les Sres. Dubes..., però això, era al principi, més tard ja ho feiem tot a màquina.

L'Esc.- On veníeu tot el que fèieu?

C.X.- Per tota la comarca. Teníem viatjants, fins i tot al Nord. Quan érem a Regencós no ens calia cap viatjant, perquè amb la comarca, Palafrugell, Begur, Palamós, Sant Feliu..., ja veníem tot el que fèiem.

L'Esc.- Quin nom tenia l'empresa?

C.X.- Rafel Puig, el nom del meu home.

L'Esc.- Podríeu dir-nos les fàbriques de gènere de punt que hi havia a L'Escala?

C.X.- Mireu, la més antiga era la de l'oncle Ximinis, era gran, tenia vint o trenta treballadors, al carrer de la Torre. També hi havia la de l'oncle Dario Solés, que la tenia juntament amb en Lluís Puig, però més tard es van separar i van anar cada u pel seu cantó. També hi havia la d'En Jaume Sureda i més tard la de la Sra. Teresina, al carrer de Gràcia.

